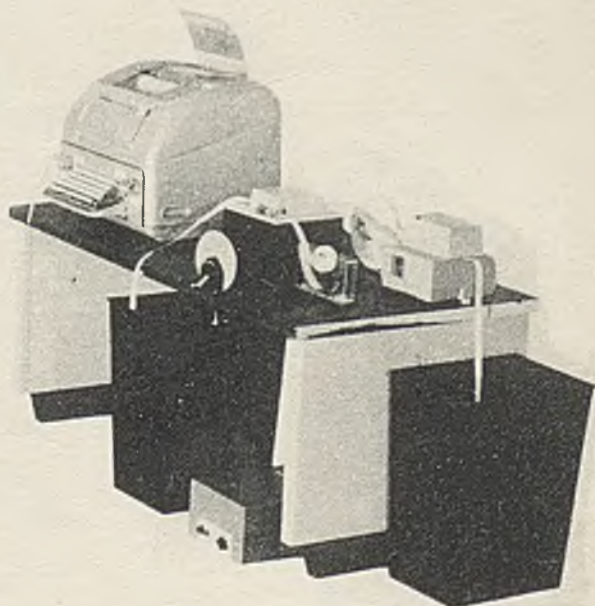
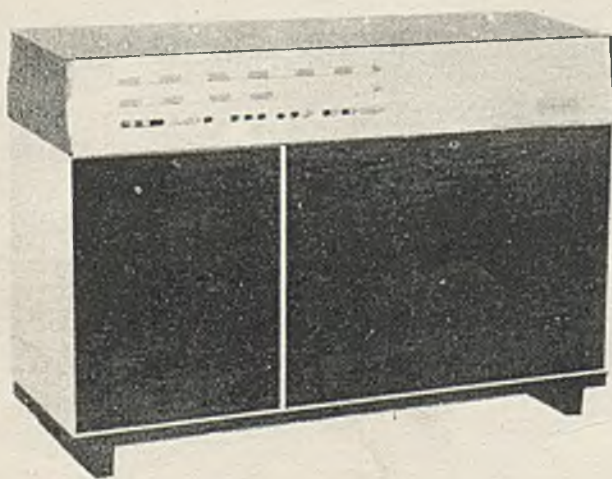

WROCŁAWSKIE ZAKŁADY ELEKTRONICZNE „E L W R O”

INFORMACJA O PROGRAMIE ROZWOJU w latach 1966–1970

Odra 1003

Poufne

Egz. Nr.....

INFORMACJA O PROGRAMIE ROZWOJU w latach 1966–1970

Wstęp

Celem programu rozwoju WZE "ELWRO" na lata 1966 - 1970 jest zestawienie maksymalnych zdolności produkcyjnych i technicznych Zakładu przy minimalnych nakładach inwestycyjnych, pozwalających w maksymalnym stopniu zaspokoić potrzeby gospodarki narodowej, zadania wytyczone przez IV Zjazd P.Z.P.R. oraz uzasadnione ambicje załogi i środowiska wrocławskiego wykazane w trakcie 3 - miesięcznej dyskusji nad planami alternatywnymi na przyszłą 5-letkę.

Przed przystąpieniem do omówienia zadań na lata 1966 - 1970 w celu bliższego zapoznania się z problematyką Zakładu, niniejsza informacja zawiera krótki zarys historyczny i charakterystykę stanu obecnego.

Wrocławskie Zakłady Elektroniczne "ELWRO" powstały w marcu 1959 r. z inicjatywy społecznej władz i środowiska dolnośląskiego, przy wydatnej pomocy materialnej zakładów naszego województwa, Zakłady zlokalizowano w obiektach byłych magazynów rezerw państwowych.

Początkowym zadaniem zakładu było uruchomienie produkcji telewizorów i zatrudnienie nadwyżek siły roboczej wśród kobiet oraz znacznej kadry elektroników, która w owym czasie nie miała na terenie naszego miasta możliwości zatrudnienia w swoim zawodzie.

Obecnie WZE "ELWRO" odgrywają poważną rolę w życiu społeczno - gospodarczym naszego regionu oraz kraju.

Znajduje to wyraz w praktycznym wdrażaniu przodujących osiągnięć techniki i oddziaływaniu na inne jednostki naukowo - techniczne i gospodarcze na terenie naszego województwa i kraju.

Stosunkowo młoda załoga WZE "ELWRO" pod kierunkiem młodej organizacji partyjnej kształtuje nowe socjalistyczne stosunki produkcyjne i oddziałuje swoją prężnością i postawą polityczną na środowisko wrocławskie.

Stałe przemiany jakościowe załogi wynikające z podnoszenia i nabywania kwalifikacji pozostają nie bez znaczenia dla miasta zważywszy, że 48 % obecnego stanu załogi stanowią kobiety.

Charakterystycznym dla WZE "ELWRO" jest to, że od momentu powołania zakładu, równoległe z uruchomieniem i działalnością inwestycyjną, prowadzona jest intensywna działalność produkcyjna, techniczna i naukowo - badawcza. W pierwszych dwóch latach działalności produkowane były wyłącznie podzespoły radiowo - telewizyjne i prowadziło się prace techniczne nad zmechanizowaniem prac montażowych, oraz uruchomieniem produkcji innych asortymentów elektronicznych jak przyrządy elektroniczne, automatyka przemysłowa i maszyny cyfrowe. Młoda i ambitna kadra inżynieryjno - techniczna wyszła szerokim frontem zagadnień na przeciw zapotrzebowaniu krajowemu na nowoczesną technikę elektroniczną i wywiązała się z tego zadania doskonale, wyprzedzając znacznie swymi wynikami doświadczone i od wielu lat działające inne ośrodki elektroniczne w kraju.

Wynikiem tych prac było uruchomienie w 1961 roku produkcji urządzeń automatyki i przyrządów elektronicznych a ukorowaniem, uruchomienie na skalę przemysłową w 1962 roku produkcji maszyn cyfrowych wyprzedzając w ramach obozu socjalistycznego - poza Związkiem Radzieckim - wszystkie kraje demokracji ludowej a także niektóre wysoko - uprzemysłowione kraje kapitalistyczne.

Ogółem w minionym okresie 6 - letnim uruchomiono produkcję 35 wyrobów z tego w zakresie zespołów radiowo - telewizyjnych 10, - w zakresie techniki cyfrowej 5 - oraz w zakresie urządzeń automatyki przemysłowej i przyrządów elektronicznych 20.

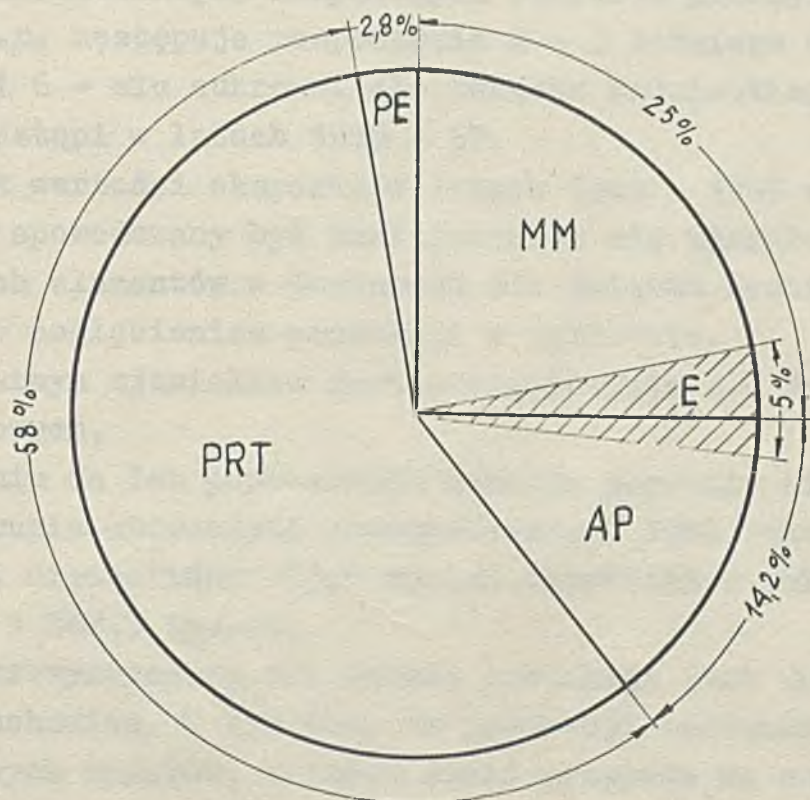
Dotychczasowy rozwój zakładu w ujęciu liczbowym przedstawia tabela 1.

Tabela 1:

1. - przyrządy elektroniczne	150,3 mln. zł.
2. - automatyka przemysłowa	85,7 mln. zł.
3. - przyrządy elektroniczne	17,0 mln. zł.
4. - podzespoły radiowo - telewizyjne	20,0 mln. zł.
5. - w zakresie ogółem	273,0 mln. zł.

Struktura produkcyjna

Strukturę produkcyjną zakładu w cenach porównywalnych w 1965 roku tworzą 4 grupy wyrobów, których wartościowy udział do całości produkcji towarowej przedstawia poniższy wykres:

Objaśnienia :

MM	- maszyny matematyczne	150,3 mln.zł.
AP	- automatyka przemysłowa	86,7 mln.zł.
PE	- przyrządy elektroniczne	17,0 mln.zł.
PRT	- podzespoły radiowo - telewizyjne	350,0 mln.zł.
E	- eksport ogółem	30,0 mln.zł.

Aktualna struktura produkcyjna jest naszym zdaniem korzystna dla zakładu, regionu i gospodarki narodowej. Trzy grupy wyrobów: maszyny cyfrowe, automatyka przemysłowa i przyrządy elektroniczne pozwalają na wszechstronny rozwój prac rozwojowych i naukowo - - badawczych, natomiast czwarta grupa umożliwia ze względu na swą stabilność - wdrażanie postępu technologicznego, utrzymanie struktury zatrudnienia kobiet oraz przygotowanie kwalifikowanej kadry produkcyjnej dla stale rosnących zadań w grupach poprzednich.

Stosunkowo niski udział eksportu w 1965 r. wynika z nieciągłych zamówień na automatykę kompletnych obiektów przemysłowych na eksport. W b.r. następuje rozpoczęcie 2 - 3 letniego cyklu dostaw automatyki 6 - ciu cukrowni dla Związku Radzieckiego nasilenie których nastąpi w latach 1966 - 67.

Spadek wartości eksportu w latach 1963 - 1965 w stosunku do roku 1962 spowodowany był zmniejszeniem się udziału importowanych kosztownych elementów w dostawach dla Związku Radzieckiego z jednoczesnym pogłębieniem produkcji w zakładzie.

Korzystnym zjawiskiem jest przygotowanie się do eksportu maszyn cyfrowych, W porównaniu do lat poprzednich wzrosła znacznie efektywność eksportu w grupie automatyki przemysłowej. W 1964 roku za jedną tonę automatyki uzyskaliśmy 173,8 tys.zł. natomiast w roku bieżącym planujemy 1 582,5 tys.zł.

Charakterystycznym dla naszej produkcji jest znaczny udział nowych uruchomień. W tym roku do produkcji zostanie wprowadzonych siedem nowych wyrobów, z czego sześć przypada na automatykę przemysłową, z których najważniejsze są dostawy kompleksowe automatyki piętnastu dyspozytorni wydziałowych / każda inna / dla nowobudowanej priorytetowo huty cynku w Miasteczku Śląskim.

Wartościowy udział nowouruchomionych wyrobów w produkcji globalnej b.r. wynosi 6,8 %. Uruchomienia te powiększają asortyment wyrobów produkcji niepowtarzalnej, której udział :

w pracochłonności produkcji	wynosi	57 %
w wartości produkcji	wynosi	44 %
zajmuje powierzchnię produkcyjną	w	63 %

Stan technicznego zabezpieczenia produkcji

Trudny i bardzo różnorodny profil produkcji stwarza wiele kłopotów z terminowym i jakościowym przygotowaniem produkcji, tym bardziej, że oprócz opracowań własnych adaptowane są opracowania wielu instytutów naukowych, wyższych uczelni i biur projektowych. Trudności te mają bardzo poważny wpływ na nieterminowe zaopatrzenie materiałowe i nierytmiczne wykonywanie zadań produkcyjnych w poszczególnych okresach sprawozdawczych.

Na przestrzeni dwóch ostatnich lat obserwuje się pewną stałą poprawę na tym odcinku wskutek wprowadzania przez nas standaryzacji, typizacji i unifikacji pewnych części i podzespołów w dziedzinie maszyn matematycznych i urządzeń automatyki przemysłowej.

W wyniku podjętych prac powstały zunifikowane konstrukcje łączówek, pakietów i paneli do maszyn cyfrowych, obudów do aparatów automatyki i przyrządów elektronicznych, oraz wiele innych elementów montażowych.

Elementy zunifikowane znalazły zastosowanie w opracowaniach konstrukcyjnych nie tylko w naszym zakładzie. Stosuje je szeroko wiele instytutów, biur projektowych i innych zakładów. W opracowywaniu jest standaryzacja szaf, tablic i pulpitów w układzie modułowym, pozwalająca na uzyskanie poważnych efektów konstrukcyjnych, technologicznych i produkcyjnych w ramach całego naszego zjednoczenia i innych branż.

W dziedzinie produkcji części mechanicznych poza wymienioną standaryzacją, metody produkcyjne są tradycyjne i wymagają poważnego unowocześnienia.

W podzespołach elektronicznych wyróżnić należy metody montażu, strojenia i kontroli podzespołów radiowo - telewizyjnych przez wprowadzenie produkcji taśmowej. Rozpoczęto dalsze opracowania w zakresie mechanizacji prac montażowych przy produkcji elementów techniki cyfrowej i automatyki.

Nowoczesność produkcji

Według przeprowadzonej w ostatnich miesiącach kwalifikacji jakości wyrobów w porównaniu do techniki światowej wyroby postarzalne produkowane przez WZE "ELWRO" zaliczone zostały do następujących grup :

- grupa A - 6 wyrobów
- grupa B - 6 wyrobów
- grupa C - 2 wyroby

Dodać należy, że dwa wyroby zaliczone do grupy C zostaną wycofane z produkcji w 1965 roku.

W dobie ogromnej rewolucji technicznej w dziedzinie elektroniki poprawa układu nowoczesności wymagać będzie ze strony zakładu bardzo poważnych przedsięwzięć technicznych w przyszłej 5-cio latce.

Stan zaplecza technicznego

Prace techniczne WZE "ELWRO" w szerokim pojęciu prowadzą następujące komórki organizacyjne :

- Biuro Rozwojowe zatrudniające 75 prac. inż.-technicznych prowadzi prace rozwojowe i naukowo - badawcze w zakresie techniki cyfrowej i opracowań logicznych dla potrzeb produkcji lat przyszłych. Opracowano w nim pierwszą w kraju tranzystorową maszynę cyfrową "ODRA 1003", w opracowaniu są dalsze typy.
- Biuro Konstrukcyjne zatrudniające 102 prac. inż. - techn. prowadzi prace konstrukcyjne i unifikacyjne wszystkich wyrobów produkowanych lub wchodzących do produkcji w naj - bliższym czasie poza automatyką kompletnych obiektów przemysłowych i przyrządami elektronicznymi.
- Zakładowa Pracownia Projektów Automatyki, będąca na pełnym własnym rozrachunku gospodarczym, zatrudniająca 65 projektantów, prowadzi działalność projektową w zakresie opracowań systemowych automatyki kompletnych obiektów przemysłowych, produkowanych i dostarczanych przez WZE "ELWRO".
Działalność pracowni z powodu braku zdolności przerobowej w znacznym stopniu wynikającej z niedostatecznej powierzchni biurowej jest poważnie utrudniona i niezaspakaja potrzeby zakładu w zakresie przygotowania technicznego produkcji wyrobów automatyki przemysłowej.

- Dział Przyrządów Elektronicznych odpowiednik narzędziowni w sensie elektronicznym zatrudnia 30 prac. inż. - techn. prowadzi działalność konstrukcyjną i wykonawczą w zakresie przyrządów dla potrzeb technologicznego wyposażenia produkcji oraz w miarę zapotrzebowania dla innych zakładów i Biura Zbytu.
- Dział Głównego Technologa zatrudniający 94 prac. inż. - techn. napotyka w swej pracy na znaczne trudności wynikające z coraz nowszych wymagań technologicznych stawianych przez nową technikę i ekonomikę produkcji. Na trudności te wpływa w znacznym stopniu brak laboratorium technologicznego i odpowiedniej ilości doświadczonej kadry technologów. Dział ten posiada znaczny dorobek w dotychczasowej mechanizacji prac montażowych w produkcji wielkoseryjnej.
- Wydział prototypowy obsługujący działy przygotowania technicznego ze względu na brak odpowiednich warunków lokalowych nie nadąża za potrzebami chwili i musi być wyręczany przez wydziały produkcyjne co znacznie opóźnia prace rozwojowe i obciąża moc produkcyjną.
- Dział Uruchomień Maszyn Matematycznych zatrudniający 19 pracowników inż. - techn. i 11 pracowników fizycznych ma za zadanie przeprowadzanie zakładowych prób eksploatacyjnych maszyn matematycznych / po 400 godzin każda maszyna / szkolenie użytkowników, montaż i uruchamianie maszyn u odbiorców krajowych i zagranicznych, serwis gwarancyjny i pogwarancyjny oraz wymianę programów dla maszyn matematycznych.
- Zakładowy Ośrodek Przetwarzania Informacji zatrudniający 20 prac. inż. - technicznych ma za zadanie wykonywanie usług w zakresie prac planistyczno - statystycznych i administracyjnych dla potrzeb zakładu i innych użytkowników resortu MPC w oparciu o posiadane maszyny cyfrowe.
- Dział Uruchomień Automatyki zatrudniający 12 pracowników inż. - technicznych ma za zadanie montaż i uruchamianie kompleksowej automatyki na obiektach oraz nadzór nad przeprowadzaniem prób gwarancyjnych.
- Poza powyższymi komórkami technicznymi zaplecze techniczne zakładu stanowią : Wydział Narzędziowy, Działy głównego mechanika i energetyka.

Działy te poza powierzchnią produkcyjno - biurową są na ogół
nieźle wyposażone w przyrządy badawczo - pomiarowe. .

Odczuwa się pewne braki w wyposażeniu w urządzenia do badań
klimatycznych i niektórych wysokiej klasy przyrządów elektro -
nicznych nie produkowanych w Krajach Demokracji Ludowej
i obłożonych embargiem przez kraje kapitalistyczne.

Zadania WZE "EIWRO" w latach 1966 - 1970

Przyjmując za punkt wyjścia efekty jakie dla całości gospodarki krajowej przyniesie rozwój elektroniki, maszyn matematycznych, automatyki i urządzeń pomiarowych w uzyskaniu wysokiej jakości wyrobów, obniżki zużycia surowców, wzrostu produkcji oraz obniżki pracochłonności, IV Zjazd P.Z.P.R. ustalił wytyczne minimum dla tych branż w latach 1966 - 1970 określając je wskaźnikiem 2,5 - krotnego wzrostu produkcji w stosunku do roku 1965.

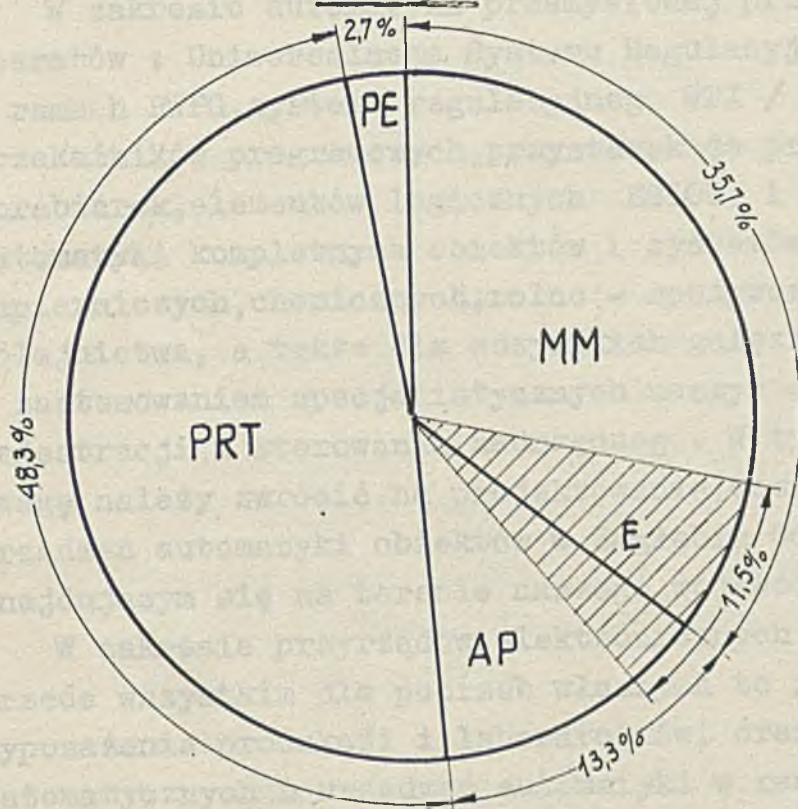
Nie małą rolę w tym zakresie mają spełnić WZE "EIWRO", które obecnie i na przestrzeni całej 5 - latki będą pokrywały minimum 20 % produkcji Zjednoczenia Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej.

Wychodząc z powyższego oraz opierając się na zdolności produkcyjnej naszego zakładu / uwzględniając zakończenie inwestycji / KZ P.Z.P.R., Samorząd Robotniczy i Kierownictwo zakładu w oparciu o wnioski załogi wysunięte w dyskusji nad alternatywami planu 5 - letniego, licząc na wydatną pomoc instancji partyjnych opracowały na lata 1966 - 1970 następujący program rozwoju naszego zakładu.

Struktura produkcyjna

Zakłada się, że w 5-latce WZE " ELWRO " powinny zachować dotychczasowy podstawowy asortymentowy podział produkcji obejmujący cztery grupy wyrobów w stosunku przedstawionym na poniższych wykresach :

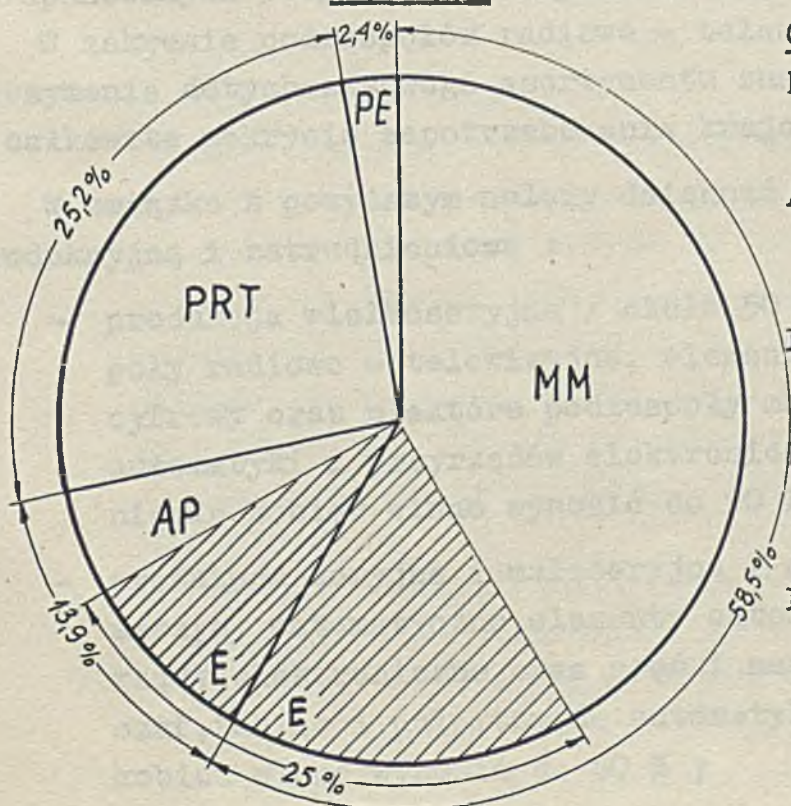
Rok 1966

Objaśnienie

MM	-maszyny matematyczne	- 254,6 mln.zł
AP	-automatyka przemysłowa	- 95,0 mln.zł
PE	-przyszędy elektroniczne	- 19,1 mln.zł
PRT	-podzespoły radio-telewizyjne	- 344,7 mln.zł
E	-eksport ogółem	- 82,5 mln.zł

Rok 1970

Objaśnienie

MM	-maszyny matematyczne	-1049,2 mln.zł
AP	-automatyka przemysłowa	- 250,0 mln.zł
PE	-przyszędy elektroniczne	- 43,0 mln.zł
PRT	-podzespoły radio-telewizyjne	- 451,9 mln.zł
E	-eksport ogółem	- 450,0 mln.zł

W zakresie maszyn matematycznych przewiduje się produkcję maszyn cyfrowych typu " ODRA " i " ZAM " w kilku wariantach, maszyn cyfrowych specjalistycznych do sterowania procesami technologicznymi, maszyn analogowych typu " EIWAT " w dwóch wariantach, arytmometrów cyfrowych, oraz urządzeń cyfrowych hierarchicznego systemu sterowania H.S.S.

W zakresie automatyki przemysłowej przewiduje się produkcję aparatów : Uniwersalnego Systemu Regulacyjnego URS zunifikowanego w ramach RWPG, systemu regulacyjnego WTI / jako zanikającego, / przekaźników programowych, przystawek do programowego sterowania obrabiarek, elementów logicznych ESLOG i innych, oraz urządzeń automatyki kompletnych obiektów i systemów: górniczych, hutniczych, papierniczych, chemicznych, rolno - spożywczych, energetycznych, kolejnictwa, a także dla wszystkich gałęzi gospodarki narodowej z zastosowaniem specjalistycznych maszyn cyfrowych do centralnej rejestracji i sterowania nadrzędnego. W tym zakresie szczególną uwagę należy zwrócić na projektowanie, dostawy i uruchomienie urządzeń automatyki obiektów w Zagłębiu Górnico - Hutniczym Miedzi znajdującym się na terenie naszego województwa.

W zakresie przyrządów elektronicznych przewiduje się produkcję przede wszystkim dla potrzeb własnych to jest technologicznego wyposażenia produkcji i laboratoriów, oraz jako wyposażenie maszyn matematycznych i urządzeń automatyki w ramach dostaw kompleksowych. Poza tym w miarę możliwości należy przewidzieć wydłużenie produkcyjnego opanowanych przyrządów dla potrzeb innych zakładów i eksportu.

W zakresie podzespołów radiowo - telewizyjnych przewiduje się utrzymanie dotychczasowego asortymentu znacznie zmodyfikowanego i całkowite pokrycie zapotrzebowania krajowego.

W związku z powyższym należy osiągnąć następującą strukturę produkcyjną i zatrudnieniową :

- produkcja wielkoseryjna / około 50 % / obejmująca : podzespoły radiowo - telewizyjne, elementy logiczne, arytmometry cyfrowy oraz niektóre podzespoły maszyn matematycznych, automatyki i przyrządów elektronicznych, przy której zatrudnienie kobiet winno wynosić do 90 % ;
- produkcja seryjna i małoseryjna / około 35 % / obejmująca : maszyny matematyczne, elementy automatyki, powtarzalne przyrządy elektroniczne oraz części mechaniczne zunifikowanych szaf, tablic i pulpity do automatyki, przy której zatrudnienie kobiet winno wynosić do 60 % ;

- produkcja jednostkowa i niepowtarzalna / około 15 % / obejmująca : kompleksowe zestawy urządzeń automatyki, specjalistyczne maszyny matematyczne i przyrządy elektroniczne, przy której zatrudnienie kobiet będzie najniższe i winno wynosić minimum 20 %.

Nowa technika

W związku z tym, że technika elektroniczna w odróżnieniu od innych gałęzi takich jak mechanika, budownictwo itp. znajduje się w stadium dynamicznego rozwoju, a konstrukcje i technologie obecnie stosowane nie mają ustalonego charakteru, w celu utrzymania się w pobliżu najwyższego standardu światowego należy w ramach prac technicznych w 5 - letce skoncentrować się na dwóch kierunkach działalności :

- na modernizacji w ramach postępu technicznego konstrukcji i technologii wytwarzania,
- oraz na nowej technice, gwarantującej utrzymanie się z naszymi wyrobami szczególnie w zakresie maszyn matematycznych na rynkach zagranicznych.

Zasadniczym problemem z punktu widzenia nowej techniki jest konieczność wprowadzenia mikrominiaturyzacji, która niesie za sobą ogromne korzyści jak :

- poważne zwiększenie niezawodności - wzrost średniego czasu międzyawaryjnego z setek lub tysięcy godzin do kilkudziesięciu lub nawet setek lat,
- poprawę parametrów technicznych takich jak szybkość liczenia, zużycie energii elektrycznej, znaczne zmniejszenie wymiarów i ciężarów / około 1 000 do 10 000-krotnie w stosunku do obecnie stosowanej techniki/, w związku z tym znaczne zmniejszenie zużycia materiałów, oraz odporność na czynniki klimatyczne/ co ułatwia odrazu tropikalizację /,
- znaczne, trudne obecnie do oszacowania, zwiększenie produkcji z jednego metra kwadratowego powierzchni produkcyjnej /około 100 - krotne/,
- mikrominiaturyzacja znosi praktycznie istniejący obecnie w przemyśle elektronicznym podział na produkcję elementów i produkcję układów, Układ elektroniczny powstanie odrazu w całości wraz ze wszystkimi elementami. Likwiduje to stojący od lat przed producentami sprzętu elektronicznego

problem jak budować wysokiej jakości sprzęt z małej ilości elementów.

Wprowadzenie mikrominiaturyzacji będzie połączone z koniecznością stworzenia odpowiedniej bazy materiałowej w zakresie półprzewodników, metali, dielektryków o bardzo wysokim stopniu czystości/t.zw. czystość spektralna /.

Niezbędne będzie jak najwcześniejsze uruchomienie produkcji tranzystorów krzemowych specjalnych dla maszyn matematycznych.

Wydaje się celowym uruchomienie tej produkcji w Oddziale Zakładu Doświadczalnego FIE we Wrocławiu przy ul. Krakowskiej.

Postęp technologiczny

Wytyczone kierunki w zakresie produkcji, postępu technicznego, eksportu i nowej techniki stawiają służbę technologiczną przed bardzo trudnym problemem sprostania tym zadaniom. W tym celu winno się niezwłocznie podjąć kroki w kierunku podziału służby technologicznej na dwie grupy, a mianowicie jedną do zabezpieczania bieżących zadań produkcyjnych i drugą do wdrażania postępu technicznego i nowej techniki.

Plany techniczne służby technologicznej powinny zagwarantować na przestrzeni 5-letki uzyskanie minimum w 50 % pokrycie wzrostu produkcji, wzrostem wydajności pracy, przy osiągnięciu najwyższej jakości produkcji.

W tym celu należy :

- zmodernizować taśmę strojeniową telewizyjnego przełącznika kanałów,
- wprowadzić taśmowy montaż pakietów i paneli do maszyn matematycznych, aparatów U.R.S. i arytmometru cyfrowego,
- zautomatyzować produkcję elementów logicznych typu ESLOG na układach cienkowerstwowych,
- zautomatyzować produkcję elementów mechanicznych i zmechanizować procesy pokryw ochronnych,
- zmechanizować transport międzywydziałowy.

Poza tym, w zakresie nowej techniki należy równoległe z pracami rozwojowymi, konstrukcyjnymi prowadzić prace rozwojowe technologiczne zabezpieczające szybkie wdrożenie nowych procesów do produkcji.

W tym celu nieodzownym jest stworzenie odpowiedniego laboratorium technologicznego.

W trakcie opracowywania nowych procesów technologicznych i modernizacji istniejących, nie wolno zapominać o systematycznej poprawie warunków BHP, oraz znacznie szerzej niż dotychczas rozwijać ruch racjonalizatorski.

Racjonalizacja powinna odegrać znaczną rolę gospodarczą w likwidacji rezerw produkcyjnych oraz społeczną przez zaangażowanie całej załogi do wykonania zadań planu 5 - letniego.

Kadry inżynieryjno - techniczna

Założone zadania techniczne będą wymagały znacznego wzrostu zatrudnienia kadry inżynieryjno - technicznej. Zakłada się, że zatrudnienie pracowników inżynieryjno - technicznych w 1970 r. winno osiągnąć 1 500 osób w zakładzie i 300 osób w zakładowej Pracowni Projektów Automatyki.

Należy dążyć do osiągnięcia na koniec 5 - latki w strukturze zatrudnienia pracowników inż. - techn. stosunku inżynierów do techników w proporcji 1 : 3.

W tym celu należy rozbudować Elektroniczne Zakłady Naukowe, które poza " EIWRO " powinny zabezpieczyć w kadre techniczną także inne zakłady na Dolnym Śląsku.

Politechnika Wrocławska winna również odpowiednio zwiększyć przepustowość swoich wydziałów.

Zatrudnienie kadry inż. - techn. w okresie 5 - latki przedstawia tabela 2.

Zatrudnienie w WZE "EIWRO" kadry inż.-technicznej w latach 1966-70

Tabela 2

Ip.	Specjalność	1966	1967	1968	1969	1970
1.	Automatyka, elektronika, teletechnika, mikroelektronika, cyfronika	600	700	800	900	1000
	w tym: techników	450	525	600	675	750
2.	Mechaników	300	330	400	430	460
	w tym: techników	200	220	290	310	330
3.	Matematyków, fizyków, chemików i inni	100	170	200	270	340
R a z e m		1000	1200	1400	1600	1800

W związku ze wzrostem zatrudnienia kadry inż.-techn. powstanie niedobór powierzchni biurowej w ilości dla 800 pracowników inż. - techn. / $800 \times 6 = 4\ 800\ m^2$ /, którą należy uzyskać przez zbudowanie budynku dla pracowni projektowej i innych działów zaplecza technicznego.

W zakresie nowej techniki jednym ze specyficznych warunków będzie to, że zmieni się poważnie struktura zatrudnienia gdzie stosunek pracowników inż. - technicznych do fizycznych będzie się kształtował jak 1 : 1.

Również zmianie ulegnie pojęcie grupy pracowników inż.-techn. przez zaliczenie do nich fizyków i chemików o wykształceniu uniwersyteckim.

Należy poczynić starania by Politechnika Wrocławska zwiększyła znacznie ilość studentów na nowopowstałej specjalności " Technologia Podzespołów Elektronicznych ", a także w kierunku uruchamiania studiów ponadplanowych w zakresie techniki cyfrowej i ciała stałego.

Alternatywa W.Z.E. " ELWRO "

Projekt planu 5 - letniego na lata 1966 - 1970 opracowano w dwóch wersjach :

- wg. dyrektywy Zjednoczenia Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej,
- na podstawie własnego rozeznania w zakresie potrzeb i możliwości produkcyjnych przedsiębiorstwa, przeprowadzonego przez aktyw polityczno - społeczny i gospodarczy zakładu.

Produkcja globalna w planie alternatywnym w porównaniu do dyrektywnego wzrosnie łącznie w całej pięcioletce o : $6\ 015 - 4\ 750 = 1\ 265$ mln. zł. , a w 1970 roku o : $1\ 800 - 1\ 300 = 500$ mln. zł. / w cenach porównywalnych /.

Przyrost ten w 50 % winien być pokryty wzrostem wydajności pracy a pozostałe 50 % wzrostem zatrudnienia.

Jest to przedsięwzięcie w naszych warunkach, przy braku stabilizacji w rozwoju technicznym bardzo napięte i uzyskanie wyższej wydajności jest niemożliwe, tym bardziej że w latach 1962 - 1964 wykorzystano dostępne rezerwy w produkcji wielko - seryjnej podzespołów radiowo - telewizyjnych, zaś dalszy wzrost wydajności w tej grupie wyrobów jest możliwy jedynie pod warunkiem poniesienia nieopłacalnych nakładów na automatyzację.

W celu osiągnięcia założonego wzrostu produkcji i wydajności pracy przy równoczesnym kontynuowaniu szerokim frontem prac rozwojowych w zakresie postępu technicznego i nowej techniki niezbędne będą nakłady inwestycyjne, które przedstawia tabela 3 .

Struktura nakładów inwestycyjnych w mln. zł.

Tabela 3

Lp.	Rodzaj inwestycji	Nakłady postulo- wane przez WZE "EINRC"	Nakłady przyznane przez ZPA i AP "MERA"
I.	Nakłady ogółem	170,1	34,0
1.	na inwestycje związane z działalnością produkcyjną w tym	156,0	-
1.1.	na utrzymanie istniejącej zdolności produkcyjnej	15,0	-
1.2.	na podniesienie wskaźnika wykorzystania istniejącej zdolności produkcyjnej	77,0	-
1.3.	Składniki ogólnego przeznaczenia na zakończenie I-go etapu rozbudowy w tym na budowę :		
1.4.	Wydziału wstępnej eksploatacji Maszyn Matematycznych	34,0	34,0
2.	na zaplecze techniczne zakładu w tym na budynek dla pracowni projektowej 7 mln. zł.	30,0	-
2.	nakłady na budownictwo socjalne	14,1	-

Wykazane w tabeli 3 nakłady inwestycyjne umożliwią wyzwolenie rezerw produkcyjnych tkwiących w istniejących powierzchniach. W porównaniu do zdolności produkcyjnej zakładu wykazanej w aneksie do projektu wstępnego rozbudowy przewidującego osiągnięcie w 1965 roku - 718 mln. zł., zdolność produkcyjna w roku 1970 wyniesie 2 015 mln. zł., wg. cen porównywalnych. Nastąpi więc prawie jej trzykrotny wzrost. Możliwe to będzie tylko w wypadku uzupełnienia uzbrojenia technicznego posiadanej powierzchni, mechanizacji i półautomatyzacji a następnie pełnej automatyzacji niektórych procesów technologicznych. Wzrost zdolności produkcyjnej będzie następować sukcesywnie w poszczególnych latach pięciolatki .

Wykorzystanie zdolności produkcyjnej przedsiębiorstwa.

Tabela 4

Wyszczególnienie	Jedn. miary	1965	1970	% wzrostu
Zdolność produkcyjna	mln. zł. por.	718 ^x	2 015,6	o, 181,9
Wielkość produkc. globaln.	" " "	600	1 800,0	o, 215,8
Współczynnik zmianowości	-	1,48	1,8	o, 20,3
Wykorzystanie zdolności produkcyjnej	%	83,5	89,3	o, 6,9

x/ - wg. aneksu do projektu wstępnego rozbudowy zakładu opracowanego w roku 1962 .

Jak wynika z tabeli 4 współczynnik wykorzystania zdolności produkcyjnej w 1970 roku będzie wyższy od współczynnika z roku 1965 o 6,9 przy czym przyrost produkcji w roku 1970 w stosunku do roku 1965 wyniesie 1 230 mln. zł. dla postulowanych więc nakładów inwestycyjnych przemysłowych wynoszących w 5 - latce ogółem 156,0 mln. zł. średni wskaźnik przyrostu produkcji na 1 złoty nakładów inwestycyjnych wyniesie 7,9 zł. natomiast w poszczególnych latach 5 - latki kształtował się będzie narastająco 3,45 w 1966 r. do 30,83 zł. w 1970 roku.

Jak wynika z przytoczonych wskaźników przyrost produkcji z jednej zł. inwestycyjnej jest wysoki i uzasadnia przyznanie postulowanych nakładów inwestycyjnych.

Oddzielny problem stanowi zaplecze socjalne dla załogi naszego zakładu. Biorąc pod uwagę strukturę zatrudnienia z przewagą kobiet, nieodzowną staje się budowa żłobka i przedszkola, a nadto w powiązaniu z sąsiadującymi zakładami przemysłowymi uważamy za niezbędne, w pełni uzasadnione i realne podjęcie budowy międzyzakładowej polikliniki i awaryjnego obiektu mieszkalnego dla kadry inżyniersko - technicznej wraz ze stołówką.

Przyjmując 3 - krotny wzrost produkcji, należy przeprowadzić rekonstrukcje gospodarki magazynowej dla potrzeb zaopatrzenia, kooperacji i zbytu, eliminując prowizoryczne i nieodpowiednie obiekty magazynowe / wiaty / a także zwalniając nadające się do zagospodarowania produkcyjnego obiekty magazynowe w ostatnich latach 5-latki.

Zestawienie podstawowych wskaźników planu na lata 1966 - 1970 przedstawia tabela 5.

Wzrost produkcji	Wzrost przyrostu	Wzrost przyrostu	Wzrost przyrostu
227 ton, 0,3, 94,2 % całej POP			
155 ton, 0,3, 68,2 % całej POP			
86 ton, 0,3, 37,6 % całej POP			
485 ton, 1,1, 39,1 % całej POP			

Wzrost produkcji w przeliczeniu na jednego pracownika w oparciu o plan rozwoju Organizacji Partyni
 przy 82% - ENRO "

Wzrost produkcji w przeliczeniu na jednego pracownika w oparciu o plan rozwoju Organizacji Partyni
 I tak w roku 1962 utworzono 60000 Organizacji Partyni
 a w roku 1963 100000 Organizacji Partyni
 W najbliższym czasie przewidujemy
 utworzenie 100000 Organizacji Partyni na wieloletnich wydziałach produkcyjnych, a w przyszłości planuje się powstanie POP na każdym wydziale. W ten sposób zwiększy się efektywność zarządzania, a wpływ Organizacji Partyni na poprawienie obrotu i zwiększenie produkcji w przedsiębiorstwie.

Coś pracy nad rozwojem i umocnieniem Organizacji Partyni
 jako pracy politycznej i społecznej przy pracy klasowej
 i wydziałowej, oraz poprawie warunków mieszkaniowych.

D Z I A Ł A L N O Ś Ć P A R T Y J N A

Rozwój Organizacji Partyjnej WZE " ELWRO " charakteryzuje tabela 6.

Tabela 6

R o k	Ilość członków i kandydatów PZPR	W tym ilość nowopryjętych z terenu Zakładu
1959	28	-
1960	75	-
1961	114	-
1962	168	19
1963	219	30
1964	276	43
1965	408	128

Z ogólnej ilości 408 członków i kandydatów stanowią :

- robotnicy	227 tow.	t.j.	56,2 % całej POP
- pracownicy inż.-techn.	155 tow.	t.j.	38,2 % całej POP
- pracownicy administr.	26 tow.	t.j.	5,6 % całej POP
- ogółem kobiet	128 tow.	t.j.	31,1 % całej POP

Ten znaczny wzrost szeregów partyjnych to wynik zorganizowanej pracy partyjnej w oparciu o plan rozwoju Organizacji Partyjnej przy WZE " ELWRO " .

Wzrost szeregów partyjnych wymagał zmian organizacyjnych. I tak w roku 1962 utworzono cztery Oddziałowe Organizacje Partyjne a w roku 1964 dalsze dwie. W najbliższym czasie przewidujemy utworzenie następnych dwóch POP na większych wydziałach produkcyjnych, a w przyszłości planuje się powstanie POP na każdym wydziale. W ten sposób zwiększy się możliwość oddziaływania i wpływu organizacji partyjnej na poszczególne odcinki działalności produkcyjnej w przedsiębiorstwie.

Obok pracy nad rozwojem i umasowieniem Organizacji Partyjnej dużo uwagi poświęcono sprawie polepszenia stylu pracy Kierownictwa zakładu i wydziałów, oraz poprawie stosunków międzyludzkich.

Z inicjatywy Komitetu Zakładowego został opracowany i zatwierdzony na KSR program humanizacji pracy, stawiający zadania nie tylko przed Organizacją Partyjną, ale przed całą administracją zakładu i organizacjami społecznymi. Program ten zakłada między innymi następujące zadania :

1. Zorganizowanie jednolitego systemu narad produkcyjno - wytwórczych oraz realizacji postulatów i wniosków robotniczych.
2. Utworzenie jednolitego systemu dla potrzeb informacji załogi.
3. Zorganizowanie samodzielnej pracowni socjologiczno - psychologicznej.
4. Zorganizowanie szkolenia dla niższego i średniego dozoru technicznego w zakresie socjologii i organizacji pracy.
5. Prowadzenie metodą socjologiczną badań opinii pracowników: o dozorze wydziałowym, o systemie organizacji pracy i zarządzania, o przyczynach fluktuacji kadr.
6. Rozszerzenie współzawodnictwa w zakresie Brygady Pracy Socjalistycznej.

Jednocześnie przy współudziale aktywu i kierownictwa poszczególnych działów i wydziałów jest przeprowadzona okresowa ocena wszystkich pracowników umysłowych, a na egzekutywie KZ kierowników działów i wydziałów. Również wiele uwagi zwraca się na odpowiedni dobór kadry kierowniczej i jej upartyjnienie.

W roku 1964 został powołany do życia w zakładzie Społeczny Zakładowy Ośrodek Propagandowy, poprzez który Komitet Zakładowy kieruje całokształtem pracy ideowo - politycznej. Ośrodek skupia wokół siebie ponad 70 towarzyszy najbardziej doświadczonych działaczy partyjnych i związkowych działających w 5 zespołach. Społeczny

Zakładowy Ośrodek Propagandowy oprócz zasadniczej pracy propagandowej prowadzi trzy zespoły szkoleniowe w zakresie zagadnień : historii ruchu robotniczego, światopoglądu materialistycznego, ekonomiki P.R.L. W szkoleniu tym bierze udział około 150 członków i kandydatów Partii.

Obecnie organizujemy następne grupy szkoleniowe dla nowoprzyjętych kandydatów.

W okresie przedzjazdowym Komitet Zakładowy opracował terminarz zadań dla POP. Terminarz ten uwzględniał całokształt zadań dla Organizacji Partyjnej, zespołów partyjnych przy Radzie Robotniczej i innych organizacjach. W wyniku szerokiej dyskusji na Oddziałowych Organizacjach Partyjnych i Radach Oddziałowych oraz załóg poszczególnych wydziałów zostało zgłoszonych 74 wnioski z których 59 po wnikliwej analizie przez specjalnie powołaną do tego celu Komisję, zostało przyjętych do realizacji. Z liczby tej 7 wniosków, to wnioski nie leżące w gestii przedsiębiorstwa. Pozostałe wnioski po zatwierdzeniu przez Konferencję Samorządu Robotniczego zostały przekazane Kierownictwu zakładu do realizacji. Realizacja tych wniosków została objęta harmonogramem i odpowiednim zarządzeniem, który zobowiązuje poszczególne komórki organizacyjne zakładu do ścisłej realizacji.

W chwili obecnej 28 wniosków zostało zrealizowanych, pozostałe zaś wnioski są realizowane zgodnie z harmonogramem. Przy KZ PZPR działają zespoły problemowe, które po II Plenum KC PZPR zajęły się przygotowaniem materiałów i dyskusji nad alternatywnym planem 5-cio letnim. W pracach tych zespołów bierze czynny udział 58 towarzyszy. Plany alternatywno były omawiane na grupach partyjnych, na egzekutywach i zebraniach oddziałowych organizacji partyjnych, jak również na egzekutywie KZ i organizacjach społecznych.

Pełna realizacja zadań techniczno - produkcyjnych określonych planem alternatywnym na lata 1966 - 1970 przebiegać będzie w oparciu o uchwałę Podstawowej Organizacji Partyjnej PZPR, która ustali kierunki działania.

Komitet zakładowy kontynuując dorobek i wytyczne IV Zjazdu naszej Partii prowadzić będzie co roku konsultacje i dyskusje z całą załogą nad planem technicznym i produkcyjnym roku następnego pod kątem wykrywania dalszych rezerw i gospodarności.

Opierając się o powyższe Komitet zakładowy przedłoży na najbliższą zakładową konferencję partyjną projekt uchwały zabezpieczający polityczno - organizacyjne warunki rozwoju przedsiębiorstwa w latach 1966 - 1970 ze szczególnym uwypukleniem treści pracy i roli zakładowej organizacji partyjnej w zakresie mobilizacji i wyzwolenia twórczej inicjatywy całej załogi, organizacji społecznych, technicznych i związkowych, rozwijania krytyki i samokrytyki, kształtowania przewidulowych socjalistycznych stosunków międzyludzkich opartych na programie humanizacji pracy.

Podstawowa Organizacja Partyjna będzie nadal prowadzić intensywne prace nad rozbudową szeregów partyjnych w oparciu o długofalowy plan działania, poprzez dobór w szeregi partyjne najlepszych i najbardziej aktywnych członków naszej załogi, szczególnie robotników i kobiet.

W programie rozbudowy organizacji partyjnej zakładamy, że rozwój POP odbywać się będzie poprzez systematyczne włączanie do działalności partyjnej i społecznej jak największej ilości pracowników co pozwoli na zbliżenie aktywu bezpartyjnego do organizacji partyjnej i umożliwi temu aktywowi wstępowanie do partii.

Podstawowym naszym zadaniem jest prawidłowa i systematyczna praca POP z szerokim aktywem partyjnym i bezpartyjnym, dalsza aktywizacja grup partyjnych POP, organizacji związkowych i społecznych jak RR, RZ, ZMS, IK, SIMP, SEP i PTE oraz wszystkich członków partii działających w tych organizacjach.

Cały wysiłek aktywu partyjnego musi być skierowany na pełną kompleksową, rytmiczną i ekonomicznie uzasadnioną realizację zadań w dziedzinie postępu technicznego, produkcji, eksportu i osiągnięcia standartów światowych przez podnoszenie jakości naszych wyrobów.

W zakresie postępu technicznego organizacja partyjna stawia sobie za cel doprowadzenie do świadomości całej załogi aktualnej i rzetelnej oceny porównawczej jakości opracowań technicznych, wykonawstwa produkcji w odniesieniu do poziomu techniki światowej. Organizacja partyjna wymagać będzie od całego aktywu kierowniczego w przedsiębiorstwie systematycznego podnoszenia kwalifikacji zawodowych i organizacyjnych, ulepszenia stylu pracy w kierunku wyzwania inicjatywy oddolnej kształtowania socjalistycznych stosunków pracy, stosowania bodźców moralnego oddziaływania i pełnego zaangażowania w zakresie kompleksowej problematyki warunków realizacji zadań przedsiębiorstwa.

Jednocześnie organizacja partyjna kontynuować będzie walkę z brakoróbstwem objętym stosunkiem do problematyki przedsiębiorstwa, postawą "nieangażowania się", z obojętnością na marnotrawstwa sił i środków z tendencjami do ukrywania istniejących rezerw, z niefrasobliwością i z brakiem poczucia odpowiedzialności za terminowość i kompleksowość realizacji powierzonych zadań.

W N I O S K I

1. Przyjąć jako wytyczną działania na lata 1966 - 1970 alternatywę zakładowego planu pięcioletniego wyrażającą się wartością produkcji w wysokości 6,015 mln. zł. i zagwarantować właściwe zabezpieczenie mocy produkcyjnej i zaplecza technicznego zakładu dla realizacji przyjętych zadań.
2. Przyjąć proponowaną asortymentową strukturę produkcji jako najbardziej odpowiadającą potrzebom gospodarki narodowej, przygotowaniu technicznemu zakładu oraz możliwością nadwyżek siły roboczej miasta Wrocławia w szczególności kobiet.
3. Uznać za niezbędne utrzymanie i dalszy rozwój poziomu techniczno - produkcyjnego WZE " ELWRO " w dziedzinie techniki cyfrowej przez odpowiedni rozwój techniki i związanych z tym zabezpieczeniem postulowanych środków inwestycyjnych.
4. Doprowadzić drogą modernizacji i stosowania postępu technicznego do uzyskania znaku najwyższej jakości na wszystkie wyroby powszechnego użytku oraz osiągnąć zakwalifikowanie do grupy " A " - 70,0 % i grupy " B " - 90,0 % asortymentów produkcji 1970 roku.
5. Przyjąć do realizacji plan poprawy warunków socjalnych WZE " ELWRO " oraz uznać za konieczne stworzenie międzyzakładowego zaplecza socjalnego dla załóg zakładów przemysłowych, zgrupowanych w okolicy zakładów " ELWRO ", dotyczy to szczególnie budowy żłobka, przedszkola, polikliniki i mieszkalnego obiektu awaryjnego dla pracowników " ELWRO ".
6. Uznać za celowe i konieczne rozwinięcie bazy produkcji podstawowej elementów półprzewodnikowych, dielektrycznych i ferromagnetycznych zabezpieczającą realizację przyjętego programu produkcji ze szczególnym uwzględnieniem przeprofilowania niektórych zakładów na terenie miasta Wrocławia i Dolnego Śląska jak Oddział Zakładu Doświadczalnego PIE przy ulicy Krakowskiej, Oddział PIT.

7. Wystąpić do władz centralnych o przyjęcie Instytutu Automatyki Systemów Energetycznych we Wrocławiu przez resort MFC i przekształcenie go w Przemysłowy Instytut Automatyki co pozwoli zaoszczędzić środki inwestycyjne na budowę i wyposażenie PIA jak również wzmocni potencjał techniczny przygotowania produkcji środków automatyki.
8. Spowodować dalszy właściwy rozwój Elektronicznych Zakładów Naukowych we Wrocławiu oraz Politechniki Wrocławskiej w zakresie odpowiednich kierunków nauki i zwiększenia przepustowości szkoleniowej gwarantujących zabezpieczenie stale rosnących potrzeb na kadrę inżynierską - techniczną WZE "EIWRO" i innych zakładów branży elektronicznej i automatyki przemysłowej.
9. Dla zabezpieczenia prawidłowego rozwoju zakładu i realizacji zadań ujętych w alternatywnym planie pięcioletnim organizacja partyjna winna wytyczyć polityczno - organizacyjne kierunki działania aktywizując załogę i szeregi partyjne do wykonawstwa i bieżącej kontroli zadań.
10. Niezależnie od aktywizacji rozwoju techniki i produkcji organizacja partyjna winna prowadzić ciągłą pracę ideowo - wyko - nawczą wśród całej załogi a w szczególności wśród młodzieży.
11. Dążyć do stałego rozwoju organizacji partyjnej przy WZE "EIWRO" przez nabór najbardziej wartościowych członków załogi oraz przez podniesienie poziomu politycznego gwarantującego postawie - nie organizacji zakładowej w czołowej grupie najlepszych organi - zacji partyjnych miasta Wrocławia.-

Wykonano w 70 egzemplarzach

1. Egzemplarze Nr Nr od 1 do 32 - KW PZPR Wrocław
2. Egzemplarze Nr Nr od 33 do 35 - KD PZPR W-aw-Fabryczna
3. Egzemplarze Nr Nr od 36 do 46 - KZ PZPR " ELWRO "
4. Egzemplarze Nr Nr od 46 do 50 - ZPA i AP Warszawa
5. Egzemplarze Nr Nr od 51 do 70 - Dyrekcja WZE "ELWRO"

Opracował : Zespół Redakcyjny powołany przez K.Z. PZPR
i Dyrekcje W.Z.E. " ELWRO "

Druk : B.S.

Nr ewid. dz. . . . .

Wrocław, dnia 10.03.1965 r.